

ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ОСЬОВИХ НАСОСІВ ДЛЯ АРТЕЗІАНСЬКОГО ВОДОПОСТАЧАННЯ

PERSPECTIVES OF USAGE AXIAL-FLOW PUMPS FOR THE ARTESIAN WATER SUPPLY

Гусак О.Г., доцент, Демченко О.А., аспірантка,

Каплун І.П., ст. викладач, СумДУ, Суми

Gusak A.G., associate professor, Demchenko O.A., postgraduate student, Kaplun I.P., lecturer, SumSU, Sumy

Сьогодні проблема постачання питної води надзвичайно гостро посталася не тільки у нашій країні, але й в усьому світі. Однією з причин незадовільної якості питної води є значне забруднення поверхневих водойм. Використання підземних вод з артезіанських свердловин стає все більш перспективним завдяки максимальній наближеності до споживача, зручності облаштування та експлуатації водозаборів, чистоти видобутої води і економічності у порівнянні з відкритими поверхневими водозаборами. За деякими оцінками в загальному об'ємі водопостачання в Україні вода із свердловин займає зараз близько 32%, в майбутньому, ця частка, очевидно, буде тільки збільшуватися.

На даний час для підйому води зі свердловин українські водоканали використовують переважно насоси типу ЕЦВ вітчизняного виробництва. Розроблені у другій половині минулого століття, конструкції даних насосів застаріли, і, у поєднанні з невисокою якістю виготовлення та використанням дешевих малостійких матеріалів для зниження ціни, створюють ряд проблем при експлуатації. Найбільш гострими є проблеми невисокого ресурсу, низької ефективності та значного падіння показників насосу під час експлуатації.

Застосування осьових насосів для артезіанського водопостачання має ряд переваг: їх проточні частини мають високий гіdraulічний ККД (на рівні 87-90%), при заданих параметрах вони забезпечують найбільш просту та компактну конструкцію, що особливо актуально в обмежених умовах свердловини, осьові проточні частини технологічніші за відцентрові при серйомному ливарному виробництві і дозволяють широко використовувати корозійностійкі матеріали, що, у свою чергу, дозволяє значно підвищити ресурс насосу. При зносі осьових робочих коліс осьове зусилля (яке є одним з основних руйнуючих факторів для насосів типу ЕЦВ) не зростає, як у відцентрових машинах, а зменшується, що, з однієї сторони, дозволяє значно підвищити ресурс опорного вузла та насосу в цілому, а з іншої – уникнути підвищеного споживання електроенергії. Та очевидь, вирішальною перевагою використання осьових робочих органів у свердловинних насосах для водопостачання є те, що вони надають можливість різко (в 1,5 - 2 рази) підвищити подачу насосу у порівнянні з існуючими конструкціями.